

SAVJET VLADE REPUBLIKE HRVATSKE
ZA HRVATE IZVAN REPUBLIKE HRVATSKA

Vukovar, 10. prosinca 2016.

ZAKLJUČCI III. PLENARNE SJEDNICE SAVJETA VLADE REPUBLIKE HRVATSKE ZA HRVATE IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE

Članovi Savjeta Vlade Republike Hrvatske za Hrvate izvan Republike Hrvatske, sudionici treće plenarne sjednice održane od 8. do 10. prosinca 2016. godine u Vukovaru, na kraju svoga rada naglašavaju:

Podržavamo uspostavljene pravne, političke i institucionalne okvire koji predstavljaju početak stalne razmjene informacija i davanja prijedloga i zaključaka Vladi Republike Hrvatske s ciljem unaprjeđenja stanja u svim područjima od značaja za Hrvate izvan Republike Hrvatske, kao i njihovih odnosa s matičnom državom, te stvaranja mostova suradnje i razumijevanja s njihovim domicilnim državama.

Podržavamo uspostavljene pravne i institucionalne okvire za suradnju hrvatskih iseljenika međusobno te intenzivniju konkretnu suradnju s matičnom državom, očekujući od institucija Vlade RH da potakne i predloži nove zakonske i druge mjere za olakšavanje gospodarske suradnje i investicija.

Podržavamo unaprjeđivanje odnosa i suradnje Republike Hrvatske sa susjednim i drugim državama u kojima žive pripadnici hrvatskoga naroda, a napose dajemo snažnu podršku nastojanjima da se pripadnicima hrvatskog naroda u europskim državama prizna status manjine, uz dosljedno ispunjavanje međunarodnih standarda i provedbu bilateralnih sporazuma.

Podržavamo poseban angažman i skrb Republike Hrvatske u odnosu prema Hrvatima u Bosni i Hercegovini, ostvarivanju njihova prava na konstitutivnost i jednakopravnost te pomoć Bosni i Hercegovini u ispunjavanju europskih standarda i približavanju europskim integracijama.

Kao rezultat dvodnevnog rada po panelima iznosimo konkretna stajališta, preporuke i zaključke kako slijedi:

PANEL 1 Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske te pripadajuće Strategije

1. Registracija birača, broj biračkih mjesta izvan RH i način glasovanja

Zbog teškoća koje građani Republike Hrvatske koji se nalaze izvan Republike Hrvatske imaju prilikom ostvarivanja svog biračkog prava, potrebno je preispitati odredbe kojima se uređuje registracija birača (pojednostavljenje procedure), broj biračkih mjesta (povećanje broja biračkih mjesta i način glasovanja Hrvata izvan RH (e:glasovanje, glasovanje putem pošte).

2. Broj zastupnika iz XI. izborne jedinice

Potrebno je ispitati mogućnosti izmjene Zakona o izborima zastupnika Hrvatski sabor u dijelu kojim je reguliran broj zastupnika koje biraju birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj na način da se poveća ukupan broj zastupnika koji se biraju iz XI. izborne jedinice, a da se pri tome utvrdi broj zastupnika koji se biraju iz Bosne i Hercegovine, Europe i prekooceanskih država.

3. Stjecanje državljanstva

Proces stjecanja državljanstva Republike Hrvatske za Hrvate izvan Republike Hrvatske predstavlja kompliciranu proceduru koja često predugo traje. U tom smislu predlaže se pojednostavljenje procedure, smanjivanje rokova na prihvatljivu granicu, otvaranje mogućnosti prilaganja digitaliziranih dokumenata potrebnih za podnošenje zahtjeva (e:građanin), uvođenje finansijskih povlastica za podmirenje troškova postupka stjecanja državljanstva za ugrožene skupine te izradu tiskanih materijala o Republici Hrvatskoj (brošura) s ciljem boljeg poznavanja i razumijevanja propisanih procedura.

4. Diplomatsko-konzularna predstavništva Republike Hrvatske

Zbog uočenih problema u radu diplomatsko-konzularnih predstavništva kada je riječ o različitim pravima Hrvata izvan Republike Hrvatske predlaže se uvođenje dodatne edukacije za službenike diplomatsko-konzularnih predstavništava u vezi procedura stjecanja državljanstva, statusnih i pravnih pitanja koja se odnose na Hrvate izvan Republike Hrvatske.

5. Problem dvostrukog oporezivanja

Postojeća zakonska rješenja koja uz oporezivanje mirovina u državi stjecanja mirovine zahtijevaju i oporezivanje istih po povratku Republiku Hrvatsku, nepravedna su i finansijski opterećuju umirovljenike povratnike u RH. Savjet predlaže Vladi RH da se pokušaju iznaći prihvatljivija i po povratnike povoljnija

rješenja te da se za potrebe istog oformi radna skupina koja bi radila na iznalaženju mogućeg rješenja, a da se u nju uključe stručne osobe iz Ministarstva financija (Porezna uprava), kompetentni članovi Savjeta i druge stručne osobe iz institucija RH koje su vezane uz ovu problematiku.

6. Hrvatska radio-televizija

Savjet pruža punu potporu u aktivnostima HRT-a da se uspostavi TV kanal za Hrvate izvan RH, kao i radio program ali i web sadržaji koji bi bili informativnog sadržaja te doprinosili boljoj informiranost Hrvata izvan RH o događanjima u RH.

7. Reorganizacija rada Savjeta Vlade Republike Hrvatske za Hrvate izvan RH

Dosadašnji način rada Savjeta nije se u potpunosti pokazao djelotvornim te se predlažu mjere unutarnje reorganizacije kako slijedi:

- godišnje dvodnevno zasjedanje Savjeta organizirati na način da prvi dan bude predviđen za sastanke skupina članova Savjeta prema principu pripadnosti istom zemljopisno području (BiH, Europa i susjedne države, prekoceanske države), a drugi dan predvidjeti za rad po tematskim panelima i plenarnu sjednicu Savjeta.
- provjeriti zakonsku utemeljenost mogućnosti uvođenja rotacije na mjestu predsjednika na način da se rotacija obavlja svake godine ili svake dvije godine, a da se isto definira na konstituirajućoj sjednici Savjeta odmah po izboru predsjednika, zamjenika i potpredsjednika Savjeta.
- jasnije definirati ulogu članova Savjeta po položaju te uspostaviti snažniju komunikaciju u cilju optimalne realizacije zaključaka Savjeta od strane ministarstava i drugih tijela Vlade koja su nositelji realizacije i implementacije predloženih zaključaka.

PANEL 2 Suradnja Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske

- 1. Osigurati posebne upisne kvote za Hrvate izvan Republike Hrvatske prilikom njihova upisa na sveučilišta u Republici Hrvatskoj.**
- 2. Osigurati stipendije za studij u Republici Hrvatskoj za pripadnike hrvatske manjine i iseljeničtva i za sve studentske programe.**
- 3. Poticati učenje i podučavanje hrvatskog jezika i kulture izvan Republike Hrvatske, otvaranje lektorata hrvatskog jezika na sveučilištu u Temišvaru u Rumunjskoj te uputiti koordinate hrvatske nastave u SAD, Kanadu i Australiju.**
- 4. Razviti dokumentacijski centar i muzej hrvatskog iseljeničtva.**

5. **Osnivanje novog interdisciplinarnog studija o hrvatskom iseljeništvu.**
6. **Aktivno stvarati i promovirati jedinstveni hrvatski kulturni prostor koji sačinjavaju svi Hrvati, ma gdje živjeli.**
7. **Stvaranje Instituta u inozemstvu koji bi se bavio njegovanjem i promoviranjem hrvatske kulture i jezika.**
8. **Poboljšanje suradnje s Agencijom za znanost i visoko obrazovanje te Agencijom za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih.**
9. **Razmotriti pitanje dvojezičnosti u Vukovaru.**

PANEL 3 Investicije, gospodarska suradnja i konkurentnost

1. Stabilna, transparentna i za Hrvate iz iseljništva poticajna investicijska klima te učinkovita administracija

Savjet smatra kako je nužno poticati i predlagati zakonske i druge mjere kojim se potiče i olakšava gospodarska suradnja i investicije u Republiku Hrvatsku. S tim u vezi, Savjet predlaže:

- izradu Zakona o povratnicima i investicijama Hrvata iz iseljništva kojim bi se stimulirao povratak hrvatskih iseljenika i useljavanje njihovih potomaka, a uz određene državne povlastice poticala njihova ulaganja (oporezivanje, olakšice, već stečena imovina, naslijeđe, ...).
- provođenje potrebnih reformi koje bi dovele do poboljšanja investicijske klime i transparentnosti procedura vezanih uz gospodarska pitanja i investicije u RH te jačanja zakonodavnog okvira koji uređuje gospodarsku problematiku u cjelini.
- uklanjanje administrativnih prepreka za ulaganja (brža informatizacija administracije s ciljem povećanja efikasnosti i pojednostavljenja postupka investiranja).

2. Gospodarska diplomacija

Uzimajući u obzir značaj vanjske trgovine za rast i razvoj Republike Hrvatske, Savjet predlaže preusmjeravanje fokusa hrvatske diplomacije na gospodarske teme i jačanje gospodarske diplomacije u postojećim diplomatsko-konzularnim predstavništvima RH što podrazumijeva reformu diplomacije, zapošljavanje stručnih povjerenika za trgovinu u državama koje su ključne za RH (npr. kanadski model „trade commissioner“ u veleposlanstvima) te snažnije povezivanje diplomacije s resornim tijelima u RH i izvan RH (HGK, HTZ, gospodarske komore, i

udruženja izvan RH).

3. Umrežavanje svehrvatskih poduzetničkih i gospodarskih potencijala

Savjet predlaže jačanje komunikacijskih kanala i umrežavanje poduzetničkih i gospodarskih potencijala Hrvata diljem svijeta, primjerice otvaranjem hrvatskog poduzetničkog portala/hrvatske poslovne mreže/koji će donositi informacije vezane uz zakonodavstvo, javne natječaje, klastere, EU fondove i sl., te doprinosti jačem međusobnom povezivanju gospodarstvenika hrvatskog podrijetla diljem svijeta.

4. Investicijski fond za Hrvate izvan Republike Hrvatske i mogućnosti HBOR-a

Savjet predlaže da se u razvijanju i kreiranju investicijskog fonda za Hrvate izvan Republike Hrvatske analiziraju i promoviraju dobre prakse i iskustva država u okruženju (npr. Mađarska) te sastavi strateški plan za razvoj sličnog investicijskog fonda za RH. Također, Savjet se zalaže za promoviranje rada HBOR-a i aktiviranje zakonskog rješenja o financiranju programa i projekata MSP-a putem HBOR-a.

5. Promocija gospodarske suradnje sa Hrvatima izvan RH

Savjet drži kako je nužno jačanje promotivnih aktivnosti Republike Hrvatske i dijelova Bosne i Hercegovine s većinskim hrvatskim stanovništvom kao poželjnih investicijskih destinacija. U tom smislu predlaže se snažnija promocija investicijskih prilika i potencijala za gospodarsku suradnju s Republikom Hrvatskom putem svih medijskih kanala i kroz jednu internet stranicu – specijaliziranu samo za ovu temu te putem programa HRT 4. Također, predlaže se izrada:

- digitalne i tiskane brošure za Hrvate izvan Republike Hrvatske o mogućnostima gospodarske suradnje Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske koja bi sadržavala teme kao što su korištenje sredstava iz fondova EU u svrhu prekogranične suradnje RH i hrvatskih zajednica u susjednim državama;
- promotivnih spotova za različite medije kojim se Republika Hrvatska prikazuje kao poželjna investicijska destinacija, a ulagačima Hrvatima izvan RH daju odgovori na pitanja zašto investirati u RH, kakve su investicijske mogućnosti, koji su strateški i investicijski prioriteti, što se može ponuditi investitorima, tko investira u RH i sl.